

شیوه‌نامه‌ی تصحیح املای فارسی در تمامی مقاطع تحصیلی

۱- یک غلطی‌ها و نیم غلطی‌ها

ملاحظات	یک غلطی	نیم غلطی	عناوین غلط‌های املایی
---------	---------	----------	-----------------------

الف- انتخاب نابه‌جا

• «سبر» به جای «صبر» و «گل و خوار» به جای «گل و خار»	*		انتخاب نابه‌جا کلمه
• «سبر» و «صبر» با هم	*		انتخاب غیر از شکل صحیح کلمه
• کلمه‌ای که اهمیت و بار املایی دارد.	*		از قلم انداختن یک کلمه
• کلمه‌ای که اهمیت و بار املایی دارد.	*		آوردن جانشین برای یک کلمه
• «غذا» به «قضا» تغییر یابد. «بلغ» به جای «بلخ»	*		تغییر دادن کلمه

ب- حرف نادرست

• «باخ» به جای «باغ» و ...	*		شكل نادرست حرف
• «بیانداخت» به جای «بینداخت»، «عالقمند» به جای «عالقمند»	*		حرف اضافی یا حذف حرف
• «بسی」 به جای «بسی」، «صبحانه」 به جای صبحانه」	*		دندانه‌ی اضافی یا حذف دندانه
• «چسبیده» به جای «چسبیده」، «اسپ」 به جای «اسپ」	*		نقطه‌ی اضافی، کم یا نابه‌جا
• «آموزکار» به جای «آموزگار」، «جنگاور» به جای «جنگاور»	*		سرکج اضافی یا حذف سرکج

کرسی نادرست همزه	•	*	•	«مسئله» به جای «مسئله»
حرف کشیده‌ی نادرست	•	*	•	«» به جای «سخن»
یای میانجی اضافی یا حذف آن	•	*	•	«خانه‌ی دار» به جای «خانه‌دار»، «خانه احمد» به جای «خانه‌ی احمد»
تغییر دادن حرف (به تبع واج)	•	*	•	«پمبه» به جای «پنبه»
تغییر ندادن حرف (به تبعیت از عربی)	•		•	«اسمعیل» به جای «اسماعیل»
شکسته نوشتن حرف	•		•	 «» به جای «برای»

پ - نشانه‌ی نادرست

• نشانه‌ی اضافی، کم یا نابه‌جا	*	*	«گلاب» به جای «گلاب»، «می‌اید» به جای «می‌آید» و «متکا» به جای «متکا» و...
--------------------------------	---	---	--

ت - انفال نادرست

• انفعال «به» از فعل • انفعال «کلمات ترکیبی»	*			• «به رفت» به جای «برفت» • «به داشت» به جای «بهداشت»
(منظور کلماتی است که در هیچ یک از کتابهای درسی موجود به شکل جدا دیده نشده‌اند)	*			

ث - کلمه‌ی نادرست (فاقد ارزش املایی)

• کلمه‌ی اضافی	*		اضافه شدن مثلاً «مداد» به متن املا
• کلمه‌ی مذوف	*		کم شدن مثلاً «مداد» از متن املا
• جانشین کردن کلمه‌ی دیگر	*		مثالاً «خویش» به جای «خود» و...

<ul style="list-style-type: none"> تغییر دادن کلمه تکرار کردن کلمه <p>(اگر کلمه‌ی مکرّر صحیح باشد، بار اول غلط محسوب نمی‌شود ولی برای بار دوم و بیشتر در کلّ املای یک غلط محسوب می‌شود)</p>	*	*	<ul style="list-style-type: none"> مثالاً «پارسال» به جای «پارسا» و بر عکس (غلط سمعی) «دوست» و «دوست» با هم حذف شدن مثلاً «مداد» از متن املا
---	---	---	--

- ۲ موارد دو املایی

عنوانین دو املایی	تصویب	گونه‌ی دیگر	دو املایی
الف- اتصال و انفصل			

اتصال و انفصل «است، اند»	«معلم است، معلم‌اند»	«معلم‌ست، معلم‌مند»	هر دو صحیح است
اتصال و انفصل پیشوند «به»	«به نام»، «به‌خصوص»	«بنام»، «بخصوص» شکل صحیح (ب صفت و قیدساز)	هر دو صحیح نیست
اتصال و انفصل «بی»	«بی‌علاقه»	«بی‌علاقه»	هر دو صحیح است
اتصال و انفصل «تر»، «ترین»	«بزرگ‌تر»	«بزرگ‌تر»	هر دو صحیح است
اتصال و انفصل «چه»	«چه‌قدر»	«چقدر»	هر دو صحیح است
اتصال و انفصل «کلمات ترکیبی»	«فرهنگ‌سرا»	«فرهنگ‌سرا»	هر دو صحیح است
اتصال و انفصل «که»	«چنان‌که»	«چنانکه»	هر دو صحیح است
اتصال و انفصل «ها»	«کتاب‌ها»	«کتابها»	هر دو صحیح است
اتصال و انفصل «هم»	«هم‌کلاس»	«همکلاس»	هر دو صحیح است
اتصال و انفصل «به، می»	«به خانه می‌رود» شکل صحیح	«بخانه می‌رود»	هر دو صحیح نیست

ب- تغییر

	خانه‌ی علی	خانه‌ ^۱ علی	هر دو صحیح است
---	------------	------------------------	----------------

	املای فارسی، دانایی شکل صحیح	املاء فارسی، دانائی	هر دو صحیح نیست
پ - حذف و اضافه			
«رعایت نشانه‌گذاری»	«داناست، نیکوست» و ... «داود، جست و جو» و ... «گفت: می آیم» و ...	«دانا است، نیکو است» و ... «داوود، جستجو» و ... «گفت می آیم» و ...	هر دو صحیح است هر دو صحیح است هر دو صحیح است

چند تذکر:

-۱- هر مورد غلط در کل املا هر کلمه، تنها یک بار گرفته می‌شود. مثلاً اگر صبر را سه بار سبر بنویسد یک بار غلط گرفته می‌شود.

-۲- موارد دو املایی عمدتاً کلماتی است که در کتاب‌های درسی- و نه کتاب‌های غیردرسی- به دو شکل دیده می‌شوند و قرار است همه‌ی آن‌ها در آینده، شیوه‌ی املایی واحدی داشته باشند؛ بنابراین، کاربرد بخش دواملایی دائمی نیست.

-۳- در موارد کم یا زیاد گذاشتن نقطه و دندانه در کل املا دو بار محاسبه خواهد شد.